

Атаманюк Володимир

Самозахист без адвоката

Дієві юридичні поради, які
заощаджують Ваші гроші, час
та моральне здоров'я

2022

Про що ця книга?

Кожних 3-4 місяці у людини виникає необхідність отримати юридичну консультацію (навіть невелику). Більшість непередбачуваних питань, що виникають у повсякденному житті можна вирішити самостійно або уникнути. Маючи елементарні знання своїх прав, що описані в книзі, Ви заощадите значну суму грошей, час та своє моральне здоров'я.

Ця книга допоможе кожному самостійно на високому рівні справлятися з багатьма розповсюдженими юридичними питаннями, які дає нам доля.

Книга буде цікава тим людям, які хочуть знати більше про свої права, а також бути готовими до багатьох життєвих ситуацій.

Всі авторські права захищено ©

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
-----------------------	----------

РОЗДІЛ 1. На всі випадки життя: як себе захищати і не потрапити в пастку?

Порада 1. Пишіть заяву.....	8
------------------------------------	----------

Порада 2. Мат – це як «Rafaello» - замість тисячі слів.....	11
--	-----------

Порада 3. Пишіть скарги.....	12
-------------------------------------	-----------

Порада 4. Записуйтеся на особисті прийоми до керівників.....	12
---	-----------

Порада 5. Знімайте неправомірні дії на мобільний телефон.....	13
--	-----------

Порада 6. Звертайтеся до журналістів.....	13
--	-----------

Порада 7. Скажіть чиновнику, що адвокат Вам сказав, що Ви маєте право на те-то.....	14
--	-----------

Порада 8. Фізично захищайте себе та своє майно	15
---	-----------

Порада 9. Звертайтеся до депутатів Верховної Ради України.....	15
---	-----------

Порада 10. Ведіть переговори.....	16
--	-----------

Порада 11. Придбайте відеореєстратор в автомобіль.....	16
---	-----------

Порада 12. Встановіть відеокамери в проблемних місцях.....	17
---	-----------

Порада 13. Ніколи і нічого не підписуйте якщо не розумієте змісту документу.....	17
---	-----------

Порада 14. Ніколи не довіряй поліції.....	18
--	-----------

РОЗДІЛ 2. Сімейні питання

Як зберегти сім'ю?.....	19
Як розлучитися без адвоката?.....	20
Чи потрібно стягувати аліменти?	20
Як отримувати аліменти без адвоката?.....	21
З ким залишаються діти після розлучення?.....	22
Як вирішити питання про місце проживання дітей без адвоката?.....	22
Чи варто батькові (або матері) забороняти бачитися з дітьми?.....	23
Як без адвоката домогтися можливості побачення з дитиною, якщо колишній чоловік або дружина створюють перешкоди в побаченнях?.....	23
Як стягнути аліменти, якщо батько не записаний у свідоцтві про народження дитини?.....	24
Як без адвоката встановити батьківство дитини?.....	25
Виїзд дитини за кордон.....	25
Як виїхати з дитиною за кордон без згоди батька і без допомоги адвоката?.....	26
Як протидіяти насильству в сім'ї?.....	28

РОЗДІЛ 3. Грошові позики і кредитні справи

Грошові позики між фізичними особами. Як правильно оформити позику?.....	31
Як укласти договір позики без адвоката і нотаріуса?.....	32
Що робити якщо позичальник вчасно не повертає позику?.....	34
Як повернути грошову позику без адвоката?.....	34

Банківські кредити.....	35
Проблемні мікрокредити.....	35
Як позбутися боргу в мікрокредитних організаціях без адвоката?.....	36

РОЗДІЛ 4. Штрафи для водіїв

Прості правила «НІКОЛИ» для водіїв.....	40
Кілька слів до пішоходів, велосипедистів, фірманів і трактористів.....	41
Як водієві майже гарантовано уникнути штрафу без допомоги адвоката?..	42
Стаття 130 – нетверезе водіння. Що робити?.....	42
Як без адвоката уникнути складання протоколу за ст. 130?.....	43
Які пояснення не варто писати?.....	44
Як найчастіше поліцейські обманюють водіїв?.....	44
Ще кілька порад таксистам як уникнути штрафу 17 тисяч гривень.....	45
ПІСЛЯМОВА.....	47

ПЕРЕДМОВА

Присвячую своїй сім'ї, яка надихає мене на великі справи!

Цю електронну книгу я починаю писати сьогодні – 28 червня 2020 року в День Конституції України.

Сама ідея виникла значно раніше, але поштовх був саме сьогодні.

Я згадав собі цікавий факт, що наша Конституція визнана однією з найдемократичніших у світі. Звучить дуже гордо, та чомусь сумно стає як згадаю як насправді Основний Закон діє в нашому житті...

В жодному разі я не претендую на звання революціонера, який одним розчерком пера переверне звичне для кожного українця життя і змусить дотримуватися законів. Це не в моїх силах навіть якщо би я був на найвищих державних посадах.

В далекому 1996 році на одному з уроків основ християнської етики я вперше почув від священника дуже мудрий вислів:

«Боже!

Дай мені сили змінити те, що я можу змінити;

Дай мені терпіння змиритися з тим, чого я не можу змінити;

Дай мені мудрості, щоб відрізнити перше від другого».

Не маю я змоги зараз змінити негативні політичні та економічні процеси в Україні. Не в моїх силах подолати ненависть та байдужість людей один до одного. А тому мушу поки з цим змиритися.

Зате я можу трохи змінити інше.

Коли іде мова про дотримання прав людини, ми згадуємо в приклад Сполучені Штати Америки, де завжди пропагується ідея верховенства права, демократії і поваги до людини як найвищої цінності в державі. Та якщо копнути глибше, то й американці дозволяють собі часто порушувати закон.

Еталоном дотримання порядку для багатьох є німці. Тільки секрет їхньої неприродної акуратності є далеко не внутрішня громадянська свідомість, а, зокрема, елементарна наявність великої кількості камер відеоспостереження в

людних місцях, суворі закони тощо. Німці не викидають сміття на дорогу, бо остерігаються величезних штрафів. Проте, якщо прогулятися окраїнами, де немає великого контролю, то можна побачити захащені всяким непотребом лісосмуги і дороги.

Зрештою, мушу визнати, що Європа та Америка випереджають нас по рівню демократичності та поваги до людей.

Американські чиновники, напевно, не дозволяють собі «чудити» те, що наші, бо знають, що будуть відповідати за свої вчинки. Американський громадянин точно знає, що якщо він має рацію, то неодмінно доб'ється свого, бо там закони працюють ефективно.

Не заперечую, що і наш народ вміє боротися. Про це яскраво свідчить багатовікова історія стародавньої та сучасної України.

Ми бажаємо, щоб усі дотримувалися законів. Але бажано, щоб був якийсь вуйко, який може вирішити будь-які проблеми якщо буде потрібно...

Чому в нас немає такого як в Америці та Європі? Чого нам бракує?...

Моя думка – нам бракує елементарних знань, що ми маємо право робити, а що ні.

Велика армія непотрібних чиновників, багатьох з яких я ласкаво називаю «неробами», ведуть паразитичний спосіб життя. Вони задарма отримують немалу заробітну плату, нічого не роблять і найкраще виконують завдання – позбутися людини («відфутболити» в іншу організацію або формально відписати лист, що нібито Ваше питання неможливо вирішити).

...Після 24 лютого 2022 року ми змінилися назавжди і світ змінився назавжди. Україна доводить всім, що заслуговує на місце під сонцем у цивілізованому світі.

Кожен підтримує Україну на «своєму фронті», добре виконуючи свою роботу, своє призначення.

Моя книжка має на меті змінити те, що я можу змінити: «Навчити людей хоч трохи відстоювати свої права і не давати іншим робити з себе баранів». Мій фронт - це сила закону.

За моїми спостереженнями, понад 80 % проблем, які виникають у людей, можна вирішити або не допустити, маючи лише невеликі знання. У більшості випадків можна обійтися без адвоката.

Книга буде описувати найрозповсюдженіші випадки життя, де людям можуть згодитися мої знання. Ці поради допоможуть в простих і складних ситуаціях обійтися без адвоката. Звідси й назва книги «Самозахист без адвоката».

Буду намагатися писати просто, без складних юридичних слів, щоб навіть дитина розуміла про що йде мова.

Можливо Ви не знайдете тут відповідей на всі свої питання, бо я далеко не все в цьому житті знаю. Через це напишу лише про те, в чому добре розбираюся. Це в, основному, питання, що стосуються сімейних справ, кредитів і грошових позик, нерухомості, дотримання прав водіїв.

12 років назад однією з моїх мрій було отримати 10 тисяч щирих подяк від людей, яким я реально допоміг. Тому, є прохання - якщо мої поради допоможуть Вам вирішити якісь свої питання, то напишіть про це відгук за цим посиланням <https://samsobiadvokat.com/napysaty-vidguk/>. Допоможіть мені здійснити мрію!

З повагою, Атаманюк Володимир Михайлович (практикуючий адвокат, власник сайту <https://samsobiadvokat.com>, місія якого «Зробити юридичні знання доступними для звичайних людей»).

РОЗДІЛ 1. Поради на всі випадки життя: як себе захищати і не потрапити в пастку

Порада 1: Пишіть заяву

Це універсальний метод зрозуміти чи Вас обманює чиновник.

Хоча б раз на 2 місяці більшість з нас спілкується зі службовцями різних рівнів для вирішення своїх потреб: газконтори, сільські ради, собези і т.д.

Нерідко бачимо істину, про яку я згадував у вступі – завдання кожного чиновника – збутися людині. Прикладів із особистої практики можна навести безліч.

Яскравий приклад мав місце кілька років тому. В мого знайомого зник батько і кілька днів не виходив на зв'язок. Він звернувся в поліцію. Правоохоронці сказали моєму знайомому, що це не їхня робота шукати батька; порадили звернутися в ЖЕД (житлово-експлуатаційну дільницю). Уявіть абсурдність ситуації...

Є випадки, коли людина звертається в собез для оформлення грошової допомоги, а їй відповідають, що вони не мають права на таку грошову допомогу.

Учасник бойових дій служив у Національній гвардії і від вищих керівників мав отримати якусь довідку для оформлення інвалідності. Його «футболили» з

управління внутрішніх справ до управління Міністерства оборони, а звіди назад. Пояснювали, що вони не можуть видати таку довідку.

В лікарнях не надають допомогу, бо кажуть, що цю допомогу мають надавати в поліклініці; в той же час медики поліклініки стверджують, що саме лікарня має надавати відповідну медичну допомогу.

Цей список прикладів кожен з читачів може продовжити до безкінечності.

Що робити?

Якщо Ви маєте можливість трохи почекати із вирішенням свого питання, то варто написати заяву керівнику того органу, куди Ви звертаєтесь. Заява може бути довільної форми. Наприклад:

Керівнику (такого-то органу)

від Прізвище ім`я та по батькові

Адреса: _____

Номер телефону.

Заява

«Я, прізвище ім`я та по батькові, звернувся до ввіреного Вам органу по питанню оформлення грошової допомоги по безробіттю (або видачі такої-то довідки). Однак, підлеглі Вам працівники повідомили, що я не маю на це права (або Ваш орган цим не займається). Прошу повідомити мені причини такої відмови.»

З повагою

підпис

прізвище та ініціали

Дата

Таку заяву у двох однакових примірниках потрібно вручити в канцелярії або приймальні. Одну заяву від Вас приймають, а на іншій відповідальний працівник має поставити відмітку про отримання і повернути Вам. Така заява з відміткою

про отримання в майбутньому слугуватиме доказом, що Ви її дійсно подавали. Якщо заяву не приймають, то потрібно відправити її поштою рекомендованим листом в одному примірнику. Вашим доказом у такому разі буде квитанція з пошти. Окрім того, в багатьох органах є форма зворотного зв'язку на офіційному сайті. Через такий сервіс Ви можете подати заяву миттєво.

Із відповіді на Вашу заяву можна дізнатися, що, можливо, Ви дійсно були неправі. Але переважно питання вирішується позитивно (так само як вирішилися позитивно всі питання із ситуацій, що я вище наводив).

Один з яскравих прикладів кілька років назад трапився в школі, де навчається мій син. Там була запроваджена цікава практика, що прибиральницям за їхню роботу обов'язково потрібно доплачувати по 10 грн. щомісяця з кожної дитини. Для мене не принципово була сума, але виникало питання «Навіщо?». Я написав директору заяву, щоб отримати письмове роз'яснення про підстави та причини, з якої необхідно здавати гроші. Коли я отримав відповідь, то вигукнув «О, чудо!». Виявилось, що ніякі гроші вже не потрібно здавати. Після такого звернення мене було виключено з телефонної групи у Viber, де обговорювалися всі питання – що, кому і скільки здавати коштів; до цього часу мене чомусь ніхто не запрошує до будь-яких «благодійних акцій», що проводяться в школі. Хоча я навіть не скаржився, а просто написав заяву, щоб дізнатися про деякі деталі. Отака сила заяви☺.

Неприємний випадок із позитивним закінченням трапився у моєї помічниці. Її бабуся з інсультом потрапила до обласної спеціалізованої клінічної лікарні. Після 3-х днів перебування родичам повідомили, що в цій лікарні не мають права надалі бабусю лікувати, бо вона приписана в іншому районі і має проходити лікування у районній лікарні (до слова, там немає жодних умов для лікування гострих форм інсульту). Крім того, головний лікар стверджував, що в них немає вільних ліжок. Після написання відповідної заяви знову сталося чудо – виявилось, що вільні ліжка вже з'явилися, а бабуся має право тут лікуватися.

Отже, подання заяви в будь-який орган є дієвим засобом для відстоювання своїх інтересів.

Проте, якщо Ваше питання потребує негайного реагування, то використовуйте другу пораду.

Порада 2. Мат – це як «Rafaello» - замість тисячі слів

Не зовсім юридичний, але дууууже дієвий метод. Іноді чиновник себе веде нагло і зухвало. Я вважаю, що коли чиновник поводить себе з людиною як з бидлом, то і людина має моральне право дати адекватну відповідь.

Пригадую прикрий випадок приблизно 5-річної давності, коли в моєї мами стався сильний приступ, втратила свідомість. Швидка медична допомога доставила нас з мамою у приймальний покій лікарні. Там почалося... Лікарі заповняли якісь свої папірці, журнали, довідки та інший непотріб. Тим часом, мамі ставало дедалі гірше. Я не міг зволікати, тому мусів на цілий коридор у грубій формі покликати лікаря і пояснити медикам, що папірці можна заповнити пізніше. О чудо! Мене почули і вже за мить мамі надавали кваліфіковану медичну допомогу.

Подібний випадок стався нещодавно з моїм товаришем, який привіз в лікарню свою дружину з гострим болем у животі. Йому пояснювали, що цим має займатися поліклініка, а не лікарня, а там у свою чергу сказали зворотне. Після гострої «профілактичної» бесіди лікарі негайно приступили до надання медичної допомоги.

Одного разу в собезі я спитався, де можна отримати якусь довідку (потрібно було терміново). Мені відповіли наглим тоном і з кислим обличчям: «Ну Ви не могли прийти пізніше, в нас обід за 10 хвилин, а крім того, сьогодні неприйомний день». Я не сварився, просто сказав тій жінці, що вона приємна як цвинтар опівночі. Я відразу отримав відповідь на питання, що мене цікавило.

З цього роблю висновок, що іноді потрібно гостро реагувати на безпричинні та безкінечні відмовки чиновників. Свідомо розумію, що це трохи неправильно, але іноді – це єдиний правильний метод, який неодмінно принесе результат.

Тільки будьте обережні з використанням гострих словечок. Не варто грубо висловлюватися в людному місці, не потрібно погрожувати фізичною розправою, а тим більше накидатися на когось з кулаками чи сокирою. Тоді вже саме Ви будете нести відповідальність за хуліганство чи щось подібне. І в такому разі не сумнівайтеся, що поліція буде свої обов'язки виконувати дуже сумлінно.

Порада 3. Пишіть скарги

Розповсюдженим явищем є невиконання чиновниками своїх обов'язків. Тоді в хід мають іти скарги у вищі органи.

Відразу скажу, що не варто писати скарги в прокуратуру. Наша прокуратура, на мою думку, це абсолютно непотрібний орган, який майже нічого не вирішує по суті звернень громадян. Завдяки «чарівній» статті в законодавстві прокуратура успішно відправляє заяви громадян в різні органи, тільки не в прокуратуру.

Скарги варто писати у вищі органи. Наприклад, на виконавчу службу в місті чи районі подавайте скаргу в обласний підрозділ виконавчої служби або обласне управління юстиції; на співробітників банку слід писати скарги в регіональні відділення відповідного банку тощо.

Якщо Ви чітко не знаєте куди саме Вам потрібно звертатися зі скаргою, то напишіть скаргу на ім'я Президента України (вул. Банкова, 11, м. Київ, 01220) та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (Адреса: 01008, м. Київ-08, вул. Інститутська, 21/8). В цих органах розберуться куди слід направити Вашу скаргу, а також будуть контролювати Вашу заяву. Скаргу Ви можете написати або письмово або на електронну адресу, що є на офіційних сайтах.

Мінусом написання заяв і скарг є те, що на відповідь треба чекати від 2-3 тижнів до 1,5-2 місяців.

Порада 4. Записуйтеся на особисті прийоми до керівників

Як правило, основні перепони у вирішенні питань нам створюють дрібні чиновники-неуки, які лише вміють перекладати папірці з одного стола на інший. Керівниками державних органів переважно (але не завжди) є більш-менш адекватні та освічені люди. Під час особистого прийому можна реально вирішити питання без додаткових зусиль, якщо керівник побачить, що Ви маєте рацію. Розумний керівник зрозуміє, що йому набагато легше позитивно вирішити Ваше питання, ніж пояснювати вищим органам причини неграмотних дій своїх підлеглих.

Наприклад, одного разу державний виконавець намагався мені пояснити, що через деякі словесні неточності в судовому рішенні це рішення неможливо

виконати. Мова йшла про виселення моєю клієнткою її колишнього чоловіка відповідно до рішення суду, що вже набрало законної сили і підлягало виконанню. Спочатку я застосував Пораду № 2, але він не подіяв. Закон дозволяв мені подати в суд скаргу на державного виконавця і виграти цей суд. Проте, це довготривалий і зовсім непростий процес. Після особистого прийому у керівника питання було вирішено миттєво і позитивно.

Так само слідча одного з відділків поліції вперто не хотіла розслідувати кримінальну справу. Мені навіть довелося через суд зобов'язувати її вчинити певні слідчі дії. Та навіть після судового рішення ситуація сильно не змінилася. Тоді я поспілкувався з керівником слідчого відділу поліції і все вирішив.

Записатися на особистий прийом можна в секретаря керівника потрібного Вам органу. Проте, простіше при можливості відразу потрапити до керівника на зустріч і пояснити коротко суть свого питання.

Порада 5. Знімайте неправомірні дії на мобільний телефон

Якщо хтось явно незаконно щось робить, то можете відкрито вмикати свій мобільний телефон і знімати горе-хулігана на камеру. Відмовки типу «Ви не маєте права знімати», «Вийдіть з кабінету» і т.д. ігноруйте. Бажано, щоб під час зйомок з Вами були ще люди, бо не виключено, що комусь захочеться вихопити з рук Ваш гаджет або зламати його. В такому разі буде важко щось доказати без свідків. Також важливо, щоб Ви самі не робили під час зйомки нічого протизаконного.

Сам факт зйомки на мобільний телефон робить хулігана дуже слухняним і він припиняє свої безчинства. А якщо не припиняє, то Ваше відео створить резонанс в соціальних мережах і результат не змусить себе довго чекати.

Порада 6. Звертайтеся до журналістів

Я досі не можу зрозуміти до кінця в чому фокус цього методу, однак він діє.

Одного разу я брав участь у судовій справі, де засідання проводив дуже нахабний суддя. Ми з'ясували і документально підтвердили, що син і дружина цього судді є співвласниками кількох комерційних фірм та ведуть спільний бізнес з адвокатом, який захищав наших опонентів. Враховуючи цю обставину,

ми явно мали право оголосити судді недовіру і просити замінити у справі суддю, що ми і зробили. Проте, суддя ніяк не хотів виходити з цієї справи (очевидно, що був фінансовий інтерес). Ми змушені були запросити на судове засідання журналістів, які проводили відеозйомку судового засідання. Це допомогло нам змінити у справі недобросовісного суддю на іншого, який вже справу розглядав справедливо.

Численні приклади позитивних наслідків від роботи журналістів ми бачимо на різних телепередачах. Зрозуміло, що деякі епізоди є постановочними, але більшість реально впливають на долю людей.

Не всі журналісти є чесними та справедливими. Тому, до вибору журналіста чи загалом засобу масової інформації, до якого плануєте звернутися, треба підходити виважено.

Порада 7. Скажіть чиновнику, що адвокат Вам сказав, що Ви маєте право на те-то

Нагадую, що основна мета чиновника – збутися людини. Поряд з цим чиновник намагається збутися майбутніх проблем і додаткової роботи, які ця людина зможе йому додати. Тому, коли Ви стверджуєте (навіть блефуючи), що адвокат казав, що Ви маєте певне право, то чиновник відразу змінює тон розмови. В моїй практиці був не один десяток подібних випадків. Найяскравішими були казуси в органах соціального захисту (собезі). Я на консультації пояснював людині, що вона має право отримувати від держави допомогу, якщо по аліментах є борг платника аліментів. Людина зверталася в собез по питанню оформлення відповідної грошової допомоги. Але це було б надто просто:). На заваді завжди стояв чиновник, який поважно брав у руки калькулятор і щось довго рахував. Далі відбувався приблизно такий діалог:

Чиновник: я провів розрахунки і подивився Ваші документи. Виявилось, що Ви не маєте права на отримання цієї допомоги;

Людина (здивовано): Але адвокат також щось рахував і сказав, що я все ж маю право на таку допомогу;

Чиновник: А чому ж Ви відразу не сказали, що були в адвоката? (Перераховує на калькуляторі) – Дійсно Вам повинна виплачуватися допомога, я помилився...

Порада 8. Фізично захищайте себе та своє майно

Іноді немає часу і можливості писати заяви, скарги чи йти на особисті прийоми до керівників. В таких випадках треба швидко приймати рішення і боротися як можете.

Нерідко працівники поліції безпричинно вриваються на подвір'я чи квартиру, проводять обшуки і т.д.

Пам'ятайте, що поліція має право до Вас зайти лише в двох випадках:

- коли є рішення суду про проведення обшуку чи щось подібне;
- для припинення злочину (побиття, крадіжки тощо).

В інших випадках Ви маєте повне право не впустити поліцейських до себе на поріг чи подвір'я.

Буває, що досить важко протидіяти незаконним діям поліції. Тому, намагайтеся когось покликати на допомогу або просто кричіть «Рятуйте!». Добре, щоб хтось поряд знімав дії працівників поліції на телефон.

Це саме стосуються і Вашого автомобіля. Одного мого товариша зупинили працівники спецпідрозділу «Кобра». Вони в грубій формі вимагали вийти з автомобіля, дати можливість провести обшук і т.д. Він почав кричати на допомогу, закрився зсередини в автомобілі і зателефонував мені. Правоохоронці почули чарівне слово «адвокат», відійшли від автомобіля і дали можливість водієві поїхати далі.

Головне - не перестаратися із самозахистом. Захист має бути адекватним і відповідати ступеню Вашої небезпеки. А якщо загрози вже немає, то не потрібно продовжувати захищатися (наприклад, кидати каміння чи сокиру навздогін).

Порада 9. Звертайтеся до депутатів Верховної Ради України

Іноді допомагає і це. Якщо заяву у Ваших інтересах подає депутат, то очікуйте зовсім іншої реакції. Цілком можливо, що до Вас прислухаються. Та, на жаль, не кожен депутат добре організовує роботу по зверненню громадян. Найбільш ефективний цей метод перед виборами (причини, сподіваюся, зрозумілі).

Порада 10. Ведіть переговори

Я переконаний, що це найкращий метод з усіх. Він дозволяє вирішити питання без (або майже без) конфліктів. Під час переговорів можна швидко вирішити питання, яке в суді може тривати дуже довго. Великий міф, який побутує серед громадян, що нібито якщо вступив у переговори, то значить все програв. Насправді переговори - це пошук компромісу, коли кожна сторона робить якісь поступки, отримуючи щось взамін. Коли Ви є ініціатором переговорів, то це ні в якому разі не означає, що Ви принижуетесь. Навпаки, такою поведінкою Ви показуєте свій характер і контроль над обставинами. Іноді буває, що сторони так сильно посперечалися, що будь-які переговори здаються неможливими. В такому разі слід до переговорів залучити третю сторону (як правило, спільного знайомого, товариша чи авторитетну особу), думку якої поважають обидві сторони.

Переговори ще нікому не зашкодили і не зробили слабкішим. Вдалі переговори гарантовано заощадять Вам гроші, час і нерви.

Іноді для успішних переговорів достатньо простих слів «Пробач», «Пробачаю», «Мені шкода», «Обіцяю виправити ситуацію», «Я тебе кохаю» тощо. Їх так важко вимовити, але часто ці слова вартують більше, ніж гроші.

Порада 11. Придбайте відеореєстратор в автомобіль

Відеореєстратор – це незамінна техніка для водія. Він може довести невинуватість під час ДТП як для Вас, так і для інших осіб. Крім того, коли інспектор дорожньої поліції спілкується з Вами під прицілом відеореєстратора, то, як правило, він веде себе адекватно.

На час військового стану відеореєстратором заборонено користуватися. Проте, у мирний час це є Ваш незамінний друг. Краще, щоб цей пристрій Вам ніколи не ставав у пригоді. Це як страховий поліс - його запізно купувати якщо страховий випадок вже трапився.

Порада 12. Встановіть відеокамери в проблемних місцях

Якщо Ви маєте підстави очікувати, що в певному місці будуть порушуватися Ваші права, то встановіть тут камери відеоспостереження.

Наприклад, часто буває, що після розлучення колишній чоловік не дає жінці спокою і дошкуляє всіма можливими способами. Приходить до її помешкання, гримає в двері, вибиває вікна, хуліганить. Приїзд поліцейських результатів практично не дає з тих причин, що поліцейські не дуже любляють розбиратися в сімейних питаннях. Крім того, через те, що хуліганство відбувається лише в присутності жінки, то дуже важко довести вину хулігана. Адже, є лише слово жінки проти слова хулігана. Запис із камер відеоспостереження надає Вам беззаперечну перевагу.

Це саме стосується, наприклад, приміщення, де зберігається цінне майно, тощо. Дуже дієвим є зйомка порушення безпосередньо на мобільний телефон (відкрито або приховано).

Порада 13. Ніколи і нічого не підписуйте якщо не розумієте змісту документу

Одна з розповсюджених ситуацій, коли громадяни на рівному місці потрапляють у халепу – підписання невідомих документів.

Типова ситуація, коли патрульні поліцейські рекомендують водіям написати в протоколі, що він випив трохи пива або горілки. При цьому поліцейські обіцяють, що за це не буде ніякої відповідальності. І якщо навіть немає інших доказів, то, власне, зізнання водія у нетверезому водінні стає вирішальним. Таке «зізнання» є причиною немалого штрафу та подальшого позбавлення водійських прав. Також, ні в якому разі не відмовляйтеся від проходження огляду на стан сп'яніння і не підписуйте документів про таку відмову. Адже, як нетверезе водіння, так і відмова від проходження огляду на стан сп'яніння (чи то на місці зупинки, чи то в лікувальному закладі) тягне за собою штраф і позбавлення батьківських прав. Будьте обачні і нікого не слухайте, особливо тих, що Вас зупинили на дорозі.

Звідси і наступний пункт.

Порада 14. Ніколи не довіряй поліції

Може це дуже упереджена чи несправедлива порада – я не можу однозначно сказати. Бо знаю особисто поліцейських, які дійсно сумлінно працюють і допомагають людям. Проте, в мене прикладів, коли поліцейські обманюють і шкодять людям, набагато більше, ніж реальної допомоги з їх боку. Тому, наголошую на тому, щоб не йти на поведку в поліцейських і не підписувати «що попало», доки Ви не переконаєтеся, що воно Вам не шкодить.

РОЗДІЛ 2. Сімейні питання

Як зберегти сім'ю?

Якщо Ви почали задавати собі питання як зберегти сім'ю, то раджу поставити собі й такі питання:

- Чи кохаю я свою половинку?
- Чи комфортно і безпечно я себе почуваю зі своєю половинкою?
- Чи не побоююся я, що моя половинка буде себе вести неадекватно?
- Чи часто моя половинка дозволяє собі мене ображати, в тому числі в присутності дітей та сторонніх людей?
- Чи намагається моя половинка зробити мене щасливою (щасливим)?
- Чи рахується моя половинка з моєю думкою?

Відповіді на питання Ви маєте дати щирі і відверті. Коли більшість відповідей на ці питання на Вашу користь (Ваша половинка Вас кохає, цінує, рахується з думкою і т.д.), значить між Вами є тісний психологічний зв'язок і треба добре зважити чи варто розбивати свою сім'ю. В такому разі потрібно зробити все, щоб налагодити сімейні відносини.

Насамперед - говорити, говорити і ще раз говорити про те, що Вас не влаштовує у відносинах і що не влаштовує у відносинах Вашого партнера. А потім врахувати подані одне одним зауваження і виправляти свої помилки.

Я би відзначив важливий виняток із цієї поради (стосується жінок). Навіть якщо відповіді на всі питання Вас влаштовують, проте Ваша половинка дозволяє собі на Вас піднімати руку, то я категорично раджу без роздумів йти геть, розлучатися і розривати будь-які відносини. Ні в якому разі не варто терпіти і з рожевими ілюзіями сподіватися, що «він зміниться»; не варто терпіти знуцання заради «щастя дітей» і т.д. Просто розлучайтеся і все. Маю моральне право давати таку пораду, бо надто багато разів я мав подібні випадки в практиці і жодного разу (!) за 13 років юридичної діяльності я не зустрічав випадку, щоб чоловік бив дружину, а потім змінювався і продовжував жити з дружиною в мирі і злагоді.

Чого не варто робити? Не варто формально подавати в суд заяву про розлучення і шантажувати свою половинку, стимулюючи потрібну Вам поведінку. Такий підхід ще більше ускладнює сімейні відносини. Навіть якщо на короткий період щось зміниться, то потім все стане так як було, на Вас будуть ображені за такі маніпуляції. Тому, якщо вже вирішити розлучитися, то не потрібно робити крок назад.

Як розлучитися без адвоката?

Якщо немає дітей або діти повнолітні, то подружжя за взаємною згодою може звернутися в органи РАЦСу, де їх миттєво розлучать.

Якщо є неповнолітні діти або ж не вдається домовитися про розлучення в органах РАЦСу, то отримати готову позовну заяву можна на моєму сайті за цим посиланням: <https://samsobiadvokat.com/rozirvannia-shliubu/>. У цьому шаблоні потрібно надати свої анкетні дані та відповіді на кілька питань, що стосується Вашого сімейного життя. Після заповнення всієї інформації та оплати послуг система миттєво сформує готову позовну заяву, а також на Вашу електронну адресу Ви отримаєте просту та зрозумілу інструкцію як правильно подати позовну заяву про розірвання шлюбу.

Чи потрібно стягувати аліменти?

Не залежно від того, які будуть Ваші аргументи, я однозначно відповім – обов'язково стягуйте аліменти. Бувають, звичайно поодинокі випадки, коли чоловік самостійно без примусу дає гроші на утримання дітей. Якщо така

ситуація склалася і з Вами, то можливо й не варто поспішати із стягненням аліментів. Тим більше, якщо сума щомісячної допомоги для Вас є прийнятною.

Та якщо чоловік лише постійно обіцяє, що буде давати аліменти, користуючись відмовками «зараз складна ситуація», «криза» і т.д., то не зволікайте і не чекайте з моря погоди, а подавайте позовну заяву про стягнення аліментів. Бо без подання на аліменти Ви майже із 100% імовірністю нічого не отримаєте. В кращому випадку аліменти Вам будуть діставатися із великими зусиллями та приниженнями.

Якщо Ви вважаєте, що: «мені від нього нічого не потрібно», «я сама виховую дітей», «не хочу, щоб він мав якісь права на дітей», «я горда» і т.д., то в мене є для Вас така новина.

Чи Ви подаєте на аліменти, чи не подаєте, все одно чоловік має права на дітей, бо він же – їх батько. Хіба що батько позбавлений батьківських прав, тоді ситуація буде іншою.

Як отримувати аліменти без адвоката?

Якщо між подружжям є згода щодо суми аліментів, то вони можуть звернутися до нотаріуса та укласти договір про сплату аліментів. У такому разі звертатися до суду не потрібно. Коли з якихось причин платник аліментів припинить виплати, то укладений договір можна подати у виконавчу службу і стягнення буде проводитися примусово.

Багато розлучених сімей без адвоката і навіть без нотаріуса домовляються про добровільну сплату аліментів і реально платять їх. Така домовленість має бути твердою, а виплата аліментів постійною і стабільною. Бо якщо кожного місяця потрібно буквально «вимолювати» аліменти, то краще все ж подати позов у суд.

Тому, у разі якщо чоловік та жінка не можуть дійти згоди щодо суми аліментів, то це питання вирішується судом. Ви можете отримати готову позовну заяву про стягнення аліментів на моєму сайті за цим посиланням: <https://samsobiadvokat.com/pozovna-zayava-pro-styagnennya-alimentiv/>. Після заповнення необхідної інформації та проведення оплати система миттєво сформує готову позовну заяву, яку негайно відправить Вам на електронну пошту.

Разом із позовною заявою надсилається проста інструкція як правильно подати позовну заяву в суд і подальші дії.

З ким залишаються діти після розлучення?

Забігаю наперед – переважно із жінками.

Так, часто чоловіки також достойні того, щоб з ними залишилися діти. Чоловіки і по законах українських, і по законах моральних мають повне право, щоб з ними залишалися діти.

Але вже так склалося в нашому суспільстві (напевно ще з прадавніх часів), що хранителем сімейного вогнища та оберегом для дітей є все ж мама. Недарма «мама» - це перше слово, яке вимовляють діти. Тому, дітям з матерями в абсолютній більшості випадків набагато комфортніше.

В 80-90 % випадків під час суперечок чоловіки говорять жінкам вже заїжджену фразу «я дам гроші судді або знайду крутого адвоката і діти залишаться зі мною».

Від себе скажу – не довіряйте таким казочкам і хай Вас не лякають гучні заяви. Пам'ятайте – майже завжди діти залишаються з мамою. Суд вивчає чи створені належні умови проживання та нормального розвитку для дитини; бере до уваги думку дитини, якій вже виповнилося 10 років. У деяких випадках суд може навіть врахувати думку дитини, яка молодша 10 років. А після 14-річного віку дитина вже сама вправі вирішувати біля кого з батьків проживати.

Як вирішити питання про місце проживання дітей без адвоката?

Найкраще – шляхом переговорів. Подумайте разом над тим, з ким дитині буде краще, хто зможе дитині приділяти більше уваги. Пам'ятайте, що в більшості випадків дитина все одно залишається з мамою. У свою чергу батько має право безперешкодно бачитися з дитиною, проводити з нею час.

Також, можна звернутися у службу в справах дітей. Їхні рішення носить рекомендаційний характер, але часто через цей орган вдається досягти

порозумінням між подружжям щодо місця проживання малолітніх дітей та участі кожного з батьків у вихованні.

Якщо неможливо дійти згоди, де проживатимуть діти, то єдиний шлях – судовий. А тут вже адвокат обов'язково потрібний.

Чи варто батькові (або матері) забороняти бачитися з дітьми?

Розлучення майже завжди вносить свої корективи у взаємовідносини між колишнім подружжям. Нерідко предметом спорів і непорозумінь являють їхні діти. Щоб домогтися якоїсь поведінки від колишнього чоловіка, жінки обмежують їх у спілкуванні з дітьми. Це дуже боляче відображається на дітях. Думаю, що зі мною всі погодяться в думці, що батько не може замінити маму, а мама – батька. Коли мама не дозволяє дітям бачитися зі своїм батьком, то виховання дітей стає однобічним, не залежно від того як сильно мама любить своїх дітей і як про них піклується.

Доки батько не позбавлений батьківських прав, доти він однозначно має право бачитися з дітьми і брати участь в їх вихованні. Тому, якщо Ви – жінка, і діти проживають з Вами, то давайте можливість батькові бачитися зі своїми дітьми. І якщо Ви – чоловік і діти проживають з Вами – не обмежуйте колишню дружину в можливості бачити як ростуть Ваші спільні діти.

Проте, якщо батько чи мама приходять до дітей в нетверезому стані, погано до них відносяться, їх поведінка небезпечна для здоров'я і навіть життя дітей, то Ви однозначно маєте моральне і законне право тимчасово припинити побачення дітей з батьком чи матір'ю. В такому разі питання побачень дітей негідними батьками буде вирішувати служба у справах дітей або суд.

Як без адвоката домогтися можливості побачення з дитиною якщо колишній чоловік або дружина створюють перешкоди в побаченнях?

Зверніться у службу в справах дітей (в міській раді чи райдержадміністрації або об'єднаній територіальній громаді). Там Вам дадуть перелік документів, які потрібно подати і допоможуть скласти потрібну Вам заяву. Розгляд заяви проводить опікунська рада, куди входить приблизно 10-15 працівників різних

напрямків. Вони заслуховують Вас про обставини, через які Ви звернулися з заявою. Також, заслухають пояснення Вашої колишньої другої половинки, яка повинна пояснити чому не дає Вам можливості побачення з дитиною. В результаті розгляду приймається рішення про графік Вашого побачення з дитиною.

Типова помилка (характерна для чоловіків)!!! Наприклад, колишня дружина не дає бачитися з дитиною чоловікові. Чоловік не домагається побачень з дитиною, бо не хоче психологічно травмувати дитину. Такий батько вважає, що *«дитина виросте, все зрозуміє і пробачить»*.

Це не так! Дитина, можливо, пробачить, але ніколи не зрозуміє, чому вона виросла без уваги батька, чому батько не допомагав своєю присутністю і порадою у хвилини відчаю, чому батька не було поряд, коли потрібно було долати життєві перешкоди. Якщо батько не бачиться з дитиною, то він втрачає найцінніший час у своєму житті і безповоротно позбавляється можливості насолоджуватися тим як його рідна дитина розвивається й росте.

Як стягнути аліменти якщо батько не записаний у свідоцтво про народження дитини?

Така ситуація буває, коли батько і мама дитини не були одружені в момент народження дитини. Тоді інформація про батька дитини записується у свідоцтво зі слів матері. Формально мама дитини може вказати будь-яке ім'я батька (навіть вигадане нею). В такому разі немає юридичного зв'язку між дитиною і батьком. Це означає, що ні батько, ні дитина не мають жодних взаємних прав та обов'язків одне перед одним.

Для стягнення аліментів потрібно встановити батьківство. Для цього є кілька способів.

Так, мама дитини повинна звернутися в суд із позовною заявою про встановлення батьківства. Ви маєте вказати анкетні дані імовірного батька в позовній заяві і довести, що він є біологічним батьком дитини. Для цього до позовної заяви додається клопотання про призначення генетично-молекулярної експертизи. Експертиза проводиться шляхом забору крові у матері, імовірного батька дитини, а також в самої дитини. Експерт досліджує кров і по результатах досліджень дає відповідь на питання чи являється чоловік, якого Ви подали до

суду, батьком дитини. Якщо так, то суд однозначно вирішує справу позитивно. Якщо ні – то відмовляє у задоволенні позову.

Буває, що імовірний батько ухиляється від проведення експертизи. В такому разі мама дитини повинна довести, що підтримувала певні відносини з цим чоловіком (зустрічалася, проживала тощо). Як правило, такі обставини доводять з допомогою свідчень свідків, фото- та відеодоказів тощо. Також, суд бере до уваги той факт, що імовірний батько дитини ухиляється від експертизи. Для подання такої заяви і вирішення різних формальностей рекомендується звернутися до адвоката, оскільки питання встановлення батьківства є досить непростим.

Як без адвоката встановити батьківство дитини?

Це питання можна вирішити за допомогою переговорів. Ви маєте пояснити біологічному батькові дитини, що бажаєте офіційно оформити зв'язок між ним і дитиною. У разі згоди, разом з батьком дитини Ви повинні звернутися в органи РАЦСу і подати там спільну заяву про визнання батьківства дитини. Службовець РАЦСу вносить відповідні відомості в актовий запис про народження дитини. З цього моменту чоловік буде вважатися батьком дитини і Ви матимете підстави для стягнення з нього аліментів. Чоловік може розуміти, що в майбутньому це може призвести до стягнення з нього аліментів. Та якщо він дійсно є батьком дитини, то йому нікуди подітися. Додатковим аргументом для добровільного вирішення питання з батьківством є значне спрощення процедури та значне заощадження коштів (замість судового процесу та експертизи - просте подання заяви в РАЦС).

Виїзд дитини за кордон

Сучасне українське законодавство передбачає можливість виїзду за кордон дитини, яка не досягла 16-ти років, лише з обов'язковим погодженням батька і матері. Якщо батько, мама і дитина одночасно перетинають кордон, то жодних додаткових документів не потрібно.

Клопоти виникають, коли один з батьків заперечує проти виїзду дитини за кордон. Як правило, свою незгоду один з батьків мотивує тим, що нібито другий з батьків має намір вивезти дитину за кордон назавжди. Але насправді в

більшості випадків – це елементарне бажання насолити і ускладнити життя колишній дружині чи чоловікові.

В такому разі, за загальним правилом, тому з батьків, хто бажає тимчасово виїхати з дитиною закордон, слід звернутися до суду із позовною заявою про надання дозволу на виготовлення проїзних документів і тимчасовий виїзд дитини за кордон без згоди одного з батьків. Судовий процес в середньому займає 2-4 місяці, а тому про майбутню закордонну відпустку слід подбати заздалегідь. Я вважаю, що великим мінусом судового рішення є те, що воно має разовий характер, тобто по ньому виїхати за кордон з дитиною можна лише один раз в конкретно визначену країну на конкретно визначений термін. І кожного разу, коли Ви маєте намір забрати дитину за кордон на оздоровлення чи відпочинок, Ви змушені звертатися до суду. На жаль, існує така бюрократична реальність.

Є декілька способів, які допоможуть уникнути цих постійних судових процедур. Зокрема, Вам не потрібно дозволу батька чи матері дитини для виїзду її за кордон у випадку позбавлення батьківських прав, виключення відомостей про батька з актового запису про народження дитини тощо.

Як виїхати з дитиною за кордон без згоди батька і без допомоги адвоката?

Як завжди, пріоритет – переговори. Навіть якщо Вам психологічно тяжко спілкуватися з колишнім чоловіком, візьміть себе в руки і поговоріть. Подумайте в першу чергу про свою дитину, спонукайте чоловіка замислитися над життям дитини. Опишіть наскільки багатшим стане світогляд і життєвий досвід дитини якщо вона відвідає іншу країну, побуває в цікавих місцях (Діснейленді, Венеції, узбережжі Середземного моря тощо). В абсолютній більшості випадків під час переговорів вдається домовитися про добровільне надання чоловіком нотаріальної згоди на тимчасовий виїзд дитини за кордон.

Як варіант можна запропонувати взаємно надати згоду колишньому чоловікові, щоб він також мав можливість поїхати з дитиною закордон. В такому разі дитина побуває закордоном двічі.

Дитина також може особисто звернутися з проханням до батька. Я називаю в більшості випадків саме батька, бо якраз батько найчастіше створює перешкоди в закордонних подорожах дітей. І я рекомендую в усіх випадках

- Рішення суду про розлучення з мокрою печаткою суду, де зазначено, що дитину визначено проживати з Вами (або відповідний документ з органу опіки та піклування, яким стверджується, що дитина фактично проживає з Вами);
- Дублікат нотаріально завіреного листа батькові, про який я вище згадував;
- Оригінал поштової квитанції, яка підтверджує про направлення вищезазначеного листа;
- Ну і, само собою, страховий поліс, віза в разі необхідності, інші документи.

На даний час закон дозволяє також виїхати з дитиною за кордон до одного місяця без дозволу батька навіть без довідки про борг по аліментах. В такому разі Вам потрібно мати всі інші зазначені вище документи.

Важливо! Рекомендую перед кожною поїздкою уточнювати через гарячу лінію Державної прикордонної служби України список потрібних документів. Справа в тому, що умови виїзду дітей за кордон іноді змінюються і мої рекомендації можуть виявитися застарілими на момент Вашого з дитиною виїзду закордон. А я б дуже не хотів, щоб на кордоні Ви згадували мене, як казав Шевченко, «незлим тихим словом»)).

Як протидіяти насильству в сім'ї?

Це дуже актуальна проблема в Україні. А для мене особисто кожного разу надто боляче вислуховувати історії знущань чоловіків зі своїх жінок чи цивільних дружин. Я не розумію і ніколи не зрозумію чому жінки терплять чоловіків...

Відразу скажу свою думку з цього приводу. Можливо, вона дуже категорична і різка чи може несправедлива і стосується всіх інших, окрім того, хто читає ці рядки. Отже, я переконаний: *«Якщо чоловік одного разу вдарив жінку, то це обов'язково повториться знову»*. Жінки, Ви або повинні звикнути до постійних знущань та принижень і не жалітися на свою долю, або відразу приймати кардинальні рішення – розлучитися, піти від чоловіка. Ці рішення потрібно приймати при першому ж випадку побиття, не потрібно терпіти роки заради дітей або щоб сім'ю зберегти, або щоб люди не обговорювали тощо. Запам'ятайте, воно того не варте! Не потрібно вірити, що чоловік зміниться; не слід «танути» як весняний лід, коли наступного дня чоловік на колінах до Вас приповзає, дарує букет троянд і щиро просить вибачення.

Чи потрібен адвокат для протидії насильства? Я Вам так скажу – якщо Ви того самі твердо не забажаєте, то ніякий адвокат не в силах Вам допомогти!

Тепер звертаюся, до тих, хто твердо вирішив покінчити з насильством у сім'ї.

Алгоритм дій дуже простий. У випадку прояву будь-якого виду насильства щодо Вас (побиття, погрози, шарпання за одяг, провокування скандалів і сварок, вигнання з дому тощо) негайно викликайте поліцію. Не секрет, що поліція досить пасивно реагує за звернення громадян, але, на жаль, це єдиний спосіб допомогти собі. Отже, після виклику в поліцію обов'язково потрібно подати письмову заяву про насильство. Якщо працівники поліції спілкуються з Вами з неповагою, насмішкою (що досить часто має місце), нічого не роблять для допомоги Вам, негайно звертайтеся на гарячу лінію МВС, а також на гарячу урядову лінію 1545. В телефонній розмові поясніть суть свого звернення і поведінку поліцейських. За допомогою такого простого методу Ви навчите недобросовісних поліцейським правильним манерам поведінки, а також посприєте позитивному вирішенню питання щодо насильства в сім'ї.

Бажано якимось зафіксувати факт насильства щодо Вас. Це можуть бути: свідчення свідків та очевидці насильства, відеозйомка, аудіозапис телефонної розмови (в сучасних телефонах є спеціальні програми, що записують всі розмови), скріншоти переписки з погрозами тощо.

У поліцейських слід вимагати видачу щодо Вашого кривдника тимчасового заборонного припису (видається на термін до 10 днів). За цим приписом кривднику забороняється наближатися до Вас, контактувати будь-яким способом з Вами, не приходити до Вашого місця проживання або навіть тимчасово покинути Ваше місце проживання якщо Ви проживали разом. Навіть якщо кривдник є власником житла, то його можна тимчасово виселити звідти.

Якщо кривдник порушує цей припис, то його можуть арештувати. Про факти порушення припису Ви також маєте звертатися в поліцію. Якщо буде два і більше факти насильства, Ви можете звернутися в суд із заявою про видачу тимчасового обмежувального припису вже на період до 6 місяців. За даним приписом також можуть зобов'язати кривдника робити (або не робити) те саме, що й при терміновому заборонному приписі, про який я вище згадував. Складання такої заяви є досить непростою справою, а тому рекомендую звернутися до адвоката, щоб все було зроблено якісно.

Ці методи діють як чудодійне зілля і майже завжди дають позитивний результат. Потрібно лише захотіти.

Не зайвим буде одночасно створити кривдникові клопіт з іншого боку: подати на розлучення, подати на аліменти, вирішити питання про розподіл майна, позбавити його батьківських прав.

Для чого це потрібно? Та для того, щоб він нарешті зрозумів, що як буде Вам створювати проблеми, то у відповідь отримає значно більше проблем. Із упевненістю можу ствердити, що такі мої поради стримали і втихомирили не одного розбишаку.

РОЗДІЛ 3. Грошові позики і кредитні справи

Грошові позики між фізичними особами. Як правильно оформити позику?

Позики між фізичними особами під відсотки та без відсотків є цілком законними. Для цього не потрібно мати ніяких ліцензій. Позики можна надавати як в гривні, так і в будь-якій іноземній валюті.

У договорі позики є дві сторони – позичальник (особа, що отримує позику) і позикодавець (особа, що надає позику).

При наданні грошової позики я рекомендую обов'язково скласти письмову розписку. Це стосується навіть близьких друзів і родичів. Відомо багато випадків, коли через грошові позики погіршувалися або навіть розривалися відносини між близькими людьми.

Багато людей вважають, що вимагати розписку від позичальника – це вияв недовіри або неповаги. Від себе скажу, що це абсолютна неправда. Якраз оформлення розписки – це і є вияв довіри та повного взаєморозуміння між людьми, тут нічого стидного немає. Проте, якщо Ви абсолютно впевнені в людині, якій надаєте грошову позику, то можете не вимагати від неї розписку. В такому разі будьте готові попроситися зі своїми грошима якщо щось піде не так.

Навіть якщо Ви являєтеся позичальником, то все одно я рекомендую запропонувати позикодавцю скласти письмову розписку. Це є прояв серйозності з Вашого боку. Окрім того, в майбутньому це допоможе уникнути різних непорозумінь, оскільки з часом умови позики забуваються (сума позики, проценти, строк повернення позики тощо).

Дуже важливо правильно скласти розписку, бо від цього в майбутньому залежить можливість повернути свої гроші якщо позичальник виявиться недобросовісним.

Коли сума позики є досить великою, люди намагаються оформити письмовий договір позики у нотаріуса. Це тягне за собою немалі витрати. Окрім того, нотаріуси, як правило, не хочуть зазначати в договорі умову про сплату щомісячних процентів за договором позики.

Як укласти договір позики без адвоката і нотаріуса?

Нижче надаю зразок письмової розписки, яка відповідає законодавству. Сума позики може бути будь-якою.

Розписка

Я, Козакевич Михайло Володимирович, 01.01.2000 р.н., ідентифікаційний номер 1111111111, адреса проживання: м. Київ, вул. Шевченка, буд. 87, кв. 6, позичив у Романенка Василя Івановича, 01.05.1990 р.н., ідентифікаційний код 2222222222, адреса проживання: вул. Мазепи, 46, м. Львів, гроші в сумі 1000 (одна тисяча) доларів США, що в еквіваленті до національної валюти по офіційному курсу НБУ становить 27000 (двадцять сім тисяч) гривень.

За надану позику зобов'язуюся сплачувати Романенку В.І. щомісячно 3 (три) проценти від суми позики.

Позику поверну до 01.05.2021 р.

01.09.2020 р.

підпис

Козакевич М.В.

Порядок укладення договору позики. Позичальник обов'язково власноручно пише розписку. Далі передає розписку позикодавцю і одночасно отримує гроші. Якщо через деякий час позичальник повернув частину суми позики або коли передає позикодавцю щомісячні проценти, то доцільно також від позикодавця брати розписку. Це потрібно для підтвердження виконання своїх зобов'язань позичальником.

Наголошую, що в розписці обов'язково мають бути зазначені повні анкетні дані і позичальника і позикодавця. Не бажано просто писати, наприклад, Козакевич М.В. і все. Оскільки в разі виникнення спору неможливо буде довести, що саме цей конкретний Козакевич М.В., до якого Ви пред'явили претензії, позичив у Вас гроші.

Також в розписці має бути зазначено, що позичальник гроші позичив і зобов'язується повернути.

Часто люди помиляються, коли пишуть в розписці, що «я, *Козакевич М.В., отримав від Романенка В.І. гроші в сумі 1000 доларів США*». Такий вид розписки не вважається позикою, оскільки людина може отримати гроші з інших підстав – за виконану роботу, як подарунок, як пожертва тощо. В такому разі не виникає обов'язку повернути кошти.

Важливо також правильно вказувати в розписці валюту позики. Має бути написано, що позичальник позичив не просто долари, а саме долари США. Адже, є ще й долари Канади, Зімбабве і т.д.

Після суми цифрами доцільно зазначити суму позики прописом – одна тисяча доларів США. Таким чином неможливо буде в розписці дописати зайвий нулик.

Підсумую основні важливі вимоги до розписки:

- Розписка пишеться власноручно позичальником;
- В розписці зазначаються повні анкетні дані позикодавця і позичальника;
- Розписка має містити інформацію, що кошти позичальником позичені і мають бути повернені;
- Зазначається чітка валюта позики (наприклад, долари США);
- Пишіть суму позики також прописом (тобто словами);
- Позика між фізичними особами не потребує нотаріального завірення.

Після повного повернення позики рекомендую позичальнику обов'язково вимагати повернення оригіналу розписки. Якщо позикодавець загубив оригінал розписки, то він має написати вже свою розписку: *«Я, Романенко Василь Іванович, 01.05.1990 р.н., ідентифікаційний код 2222222222, адреса проживання: вул. Мазепи, 46, м. Львів, підтверджую, що Козакевич Михайло Володимирович, 01.01.2000 р.н., ідентифікаційний номер 1111111111, адреса проживання: м. Київ, вул. Шевченка, буд. 87, кв. 6, повернув мені гроші в сумі 1000 (одна тисяча) доларів США та всі необхідні проценти. Претензій до сплати не маю. 01.05.2021 р. підпис Романенко В.І.»*

Що робити якщо позичальник вчасно не повертає позику?

Стандартна процедура – звернутися в суд із позовною заявою про стягнення боргу за договором позики. При цьому у позовні заяві можна зазначити про стягнення всіх супутніх платежів: процентів, інфляції тощо.

Проте, перед зверненням до суду рекомендую самотужки провести ряд заходів, про які читайте нижче.

Як повернути грошову позику без адвоката?

Ви вже знаєте мою першу рекомендацію – переговори.

Поговоріть з позичальником, з'ясуйте причину неповернення. Наголосіть, що Ви дорожите родинними або дружніми стосунками. Спробуйте вплинути на позичальника через інших осіб: спільних знайомих, його родичів тощо.

Якщо це не приносить результат, то можете написати і надіслати позичальникові лист, де написати, що у разі неповернення ним позики, Ви будете звертатися до суду, арештуєте його майно і обмежите його у праві виїзду за кордон.

Проте, якщо і цей метод не дасть Вам ніякого результату, то не гайте часу і звертайтеся до суду. Пам'ятайте, що Ви маєте лише три роки на звернення до суду. Цей трирічний строк починається з моменту, коли позика мала бути повернута.

Банківські кредити

Кредитів краще уникати. Разом з тим, кредит – важливий атрибут сучасного суспільства. Про кредити і фінансову грамотність є багато книжок та іншої корисної інформації в інтернеті, тому скажу виключно свою думку з цього приводу.

Отже, я вважаю розумним брати кредит якщо майже гарантовано Ви розрахуєте, що вчасно зможете його повернути. Найкраще, коли кредити беруться на невеликий термін для досягнення якоїсь вигідної цілі: купівля нерухомості, закупівля товару чи сировини (якщо Ви займаєтеся цим) тощо.

Відомо всім, що часто люди беруть непосильні кредити для купівлі нового айфону. Якщо з цим гаджетом Ви себе почуваєте більш впевнено серед друзів чи колег по роботі, то я не маю морального права відмовляти Вас від цієї покупки, але все ж варто зважити свої фінансові можливості.

Існують випадки, коли дійсно можливо придбати якусь річ у кредит, не переплачуючи жодної копійки (ані одноразової комісії, ані додатковий процентів). Такі покупки можна зробити у великих торгівельних центрах як, до прикладу, «COMFY», «FOXTROT» та інші.

Інший популярний вид кредитування – це кредитний ліміт на пластиковій картці. В більшості банків існують пільгові періоди, протягом яких витрачені гроші можна повернути, не сплачуючи ніяких процентів. На мій погляд, найбільш прозорим і чесним на даний час банком із послугою кредитного ліміту є «MONOBANK». Тут досить низька відсоткова ставка у порівнянні з іншими банками. Також, в особистому кабінеті дуже легко знайти умови користування кредитними коштами та іншу корисну інформацію.

Я не рекламую жодну з компаній, які вище назвав, але надаю інформацію з власного позитивного досвіду.

Проблемні мікрокредити

Чому проблемні? Та тому, що майже кожен позичальник по мікрокредитуванню допускає прострочення кредиту і кожного дня має неприємні бесіди з колекторами й менеджерами мікрокредитних організацій.

Можливо звучить дуже зухвало з мого боку, але скажу. Я переконаний, що мікрокредити беруть ті люди, в яких у школі була погана успішність з математики. А як тоді пояснити те, що ці люди добровільно беруть на себе зобов'язання платити по 2-4% в день від суми позики?

До прикладу, якщо сума позики 5000 гривень, то при процентній щоденній ставці 2% через місяць позичальник повинен віддати 5000 гривень позики + 3000 гривень процентів (!). А за рік виходить 36000 гривень.

Тому, категорично не раджу брати мікрокредити.

Але що робити, коли Ви вже маєте борги у мікрокредитних організаціях? Про це напишу нижче.

Як позбутися боргу в мікрокредитних організаціях без адвоката?

Є певний набір правил, дотримуючись яких, Ви майже стовідсотково вирішите свої кредитні проблеми. Але не відразу.

Отже, правила:

Правило № 1 «Не погашайте старі борги за рахунок нових кредитів (тобто не перекредитовуйтеся і не пролонговуйте кредит)». Пам'ятайте, що ніколи кредитні гроші не зможуть вирішити Ваші проблеми. Гроші треба заробляти і заощаджувати, а не перезичати. Винятком може бути, коли Ваші родичі чи товариші бажають Вам допомогти і позичають гроші для погашення Ваших кредитів. У такому разі дуже важливо не підвести людей, які Вам довіряють. Будьте фінансово дисциплінованими.

Правило № 2 «Якщо Ви вже вирішили позбутися фінансових проблем, то не беріть нових кредитів узагалі (ні на погашення старих боргів, ані на побутові потреби)». Як і в першому правилі, нові кредити не вирішують Ваших проблем.

Правило № 3 «Не намагайтеся по всіх проблемних кредитах одночасно погашати невеликі суми боргу». Справа в тому, що сума погашеної Вами суми спрямовується в наступному порядку: спочатку погашається пеня, потім проценти, а тоді вже тіло кредиту. Тобто, якщо у Вас є прострочення по кредиту, то однозначно Вам нарахована величезна пеня. Наприклад, Ви позичити 1000 гривень, по кредиту є прострочення 10 днів. То ваш борг приблизно може

складатися з: тіла позики (1000 грн.) + проценти 200 грн. + пеня (1000 грн.). Якщо Ви погасили 500 грн., то ці гроші підуть на погашення пені, яка за 5 днів знову становитиме 1000 грн. В свою чергу залишиться незмінною сума кредиту і проценти. І так Ви погашатимете кредит до безконечності.

Правило № 4 «Заощаджуйте і складайте гроші для одноразового погашення боргу». Під час переговорів з адекватними співробітниками мікрофінансових організацій можливо домогтися певних пільг і часткового анулювання боргу. Наприклад, якщо Ваша позика 5000 грн., проценти 4000 грн., пеня 18000 грн., то Ви можете попросити, що у Вас складна життєва ситуація і Ви маєте можливість одноразово погасити суму 7-8 тис. грн. а решту суму попросіть, щоб Вам списали. Наголосіть, що Ви маєте ще кредити в інших організаціях. Переконалий, що через невеликий час Вам підуть назустріч. Цифри, що я назвав, є умовними, Ви можете спробувати домовлятися на інших умовах.

Правило № 5 «Не бійтеся колекторів». Мікрофінансові організації зрідка подають позовні заяви до суду. Вони переважно працюють шляхом психологічного впливу на боржника, його родичів, сусідів і т.д. Пам'ятайте, що ніхто не має права забрати хату чи квартиру Ваших батьків, ніхто не має права приходити до Вас в житло і вимагати гроші. Колектори, як правило не приходять до боржників, але всяке буває. При появі колекторів Ви маєте повне право не впустити їх у своє помешкання, а також рекомендую викликати поліцію.

Правило № 6 «Не спілкуйтеся з колекторами». Якщо Вам чи Вашим родичам невпинно дзвонять по питанню кредиту, то просто виключайте дзвінок і негайно блокуйте цей номер. Також, не відповідайте на смс, нічого не пояснюйте і т.д. Завдання колекторів – не зрозуміти Вашу складну ситуацію, а психологічно вплинути на Вас з метою повернення грошей. Спілкуватися з колекторами варто лише тоді, коли Ви проводите переговори щодо знижок і пільг, про які я писав вище. Після 1-2 місяців блокування дзвінків від колекторів вони самі будуть пропонувати пільгові умови для погашення боргу.

Правило № 7 «Ніколи не погашайте борги за родича, у якого залежність від азартних ігор, наркотиків та алкоголю». Зрозумійте, що погасивши чужий кредит, Ви тим самим значно покращуєте кредитний рейтинг цієї особи. Після погашення боргу всі мікрофінансові організації навперегони будуть пропонувати Вашому родичеві ще більшу суму кредиту. І навпаки, якщо родич буде мати прострочені кредити, то ніхто йому не видаватиме нових позик.

Правило № 8 «Грамотно повертайте борг». Якщо Ви вже домовилися на погашення боргу із частковим списанням решти заборгованості, то потрібно

спочатку вимагати від мікрофінансової організації, щоб Вам було надіслано поштою або хоча б на будь-який месенджер так званий гарантійний лист, де вони гарантують Вам, що у разі погашення боргу в сумі, наприклад 7000 грн., решту боргу по такому-то кредитному договору в сумі, наприклад 13 тис грн., буде анульовано. Тільки після отримання подібного листа погашайте борг, не довіряйте обіцянкам типу *«Ви заплатіть, а тоді ми Вам все анулюємо»*.

Правило № 9 «Не бійтеся нарахування величезних відсотків за період, коли Ви блокуватимете дзвінки від колекторів». Всі їхні погрози типу *«Ви сьогодні можете повернути 1000 грн., а завтра борг виросте до 30000 грн.»* не вартують Ваших переживань. Адже, ці цифри беруться навмання, тобто нізвідки. Колектори їх вигадують, щоб стимулювати до швидкого повернення коштів. Вони намагаються налякати боржника, щоб той навіть не мав часу звернутися до адвоката за консультацією. Запам'ятайте, що Ви повернете рівно стільки боргу, стільки буде розумно повертати і за стільки домовитися. Якщо колектори категорично відмовлятимуться від повернення Вами розумної суми, то просто не повертайте борг, а час покаже як далі діяти.

Моя улюблена манера розмови з колекторами виглядає так. Я пропоную їм повернення суми отриманої позики + відносно невеликі проценти (наприклад 1000 грн. тіло позики +150 грн. процентів (при прострочці до 6 місяців) або 150-250 грн. (при прострочці від 6 місяців і до 3 років). Колектор категорично відмовляє, бо вони *«не роблять знижки»*, *«боржник наглий»*, *«система не дозволяє робити знижок»* і т.д. Я відповідаю, що бажаю врегулювати заборгованість, але боржник не має коштів, оскільки має ще 30-40 кредитів (цифри вигадую😊), а тому хай дзвонять, коли *«система робитиме знижки»*, а я тим часом дзвонитиму в інші компанії. Після цього виключаю дзвінок, блокую номер та ігнорую цю компанію 1-2 місяці. Далі знов або самостійно телефоную або приймаю дзвінок і бесіду повторюю, АЛЕ пропоную меншу суму для повернення (1000 грн. позики + 100 грн. процентів). Якщо безрезультатно, то знов 1-2 місяці ігнорую, а далі пропоную для повернення лише тіло позики, а далі – 80% від тіла позики і т.д. Так продовжую доти, доки колектори не погоджуються, а вони погодяться однозначно. Я знаю, про що пишу))))).

Ця проста методика діє щодо всіх компаній, які видають мікrokредити. Так, це психологічно важко; так, колектори активізують дзвінки з погрозами; так, вони дзвонять родичам та колегам по роботі. Але метод працює і дає свій результат. Коли кредит застарілий, то навіть легше домовитися про знижку і повернути лише тіло кредиту. Це перевірено неодноразово.

А якщо дзвінки докучають, то повернутися до прочитання Глави 1 і згадайте як писати заяви і скарги. Щодо колекторів, то скаргу доцільно подавати в Національний банк України за цим посиланням <https://bank.gov.ua/ua/consumer-protection/citizens-appeals>. Заповніть свої анкетні дані, опишіть ситуацію, детально надайте інформацію про колекторів (номери телефонів, з яких дзвонять; до кого дзвонять; які назви компаній; коли отриманий кредит; яка сума боргу; також, у чому полягають погрози тощо). Можете навіть додати скріншот переписки у месенджері.

Одночасно, напишіть заяву в поліцію про погрози з боку колекторів.

У 80% випадків подання таких двох скарг припиняє або значно мінімізує надокучливі дзвінки від колекторів.

Якщо, це результату все ж не дало, то повторіть написання скарг, а якщо і надалі дзвінки докучатимуть, тоді вже слід звернутися до адвоката для написання заяви в суд з метою спонукати поліцію відкрити кримінальне провадження за фактом вимагання.

Втім, якщо Ви заблокуєте всі дзвінки від колекторів (а таких номерів може бути навіть 50-70 шт.), то до Вас вони вже не зможуть додзвонитися. Так само радьте родичам та друзям, яких турбують по Ваших кредитах.

Взагалі, тема щодо грамотного виходу із проблем по мікрокредитах є досить багатогранною. Тому, повністю вмістити всі тонкощі, правила, секрети і лайфхаки у 9 правил неможливо. Додатково на цю тематику є кілька моїх статей на сайті www.samsobiadvokat.com у розділі «Корисні статті». Якщо Вас цікавить отримати більш детальні та глибокі знання на цю тему, то повідомте мені на email: samsobiadvokat.com@gmail.com, а також напишіть які теми Вас би цікавили в наступній моїй книзі за цим посиланням <https://samsobiadvokat.com/napysaty-vidguk/>.

В мене є ідея написати окрему електронну книгу, яка буде присвячена тільки питанню роботи із проблемними мікрокредитами. За 13 років юридичної практики я здобув величезний досвід та розробив власну чітку методику, яка гарантовано заощаджує людям колосальну суму коштів. А перші ефективні результати моєї методики можна спостерігати вже у перший тиждень. Чи втілю я цю ідею буде залежати від кількості запитів, що надходитиме мені.

РОЗДІЛ 4 Штрафи для водіїв

Прості правила «НІКОЛИ» для водіїв

Правило № 1 «НІКОЛИ не керуй автомобілем у стані сп'яніння». Яким би Ви не були справним водієм, все одно під впливом алкоголю реакція уповільнюється. На дорозі бувають ситуації, коли все вирішують мікросекунди.

Правило № 2 «НІКОЛИ не ризикуй». Під час дорожнього руху варто дотримуватися безпечної швидкості і не робити різких і невиправдано небезпечних маневрів. При подоланні певного відрізка дороги з безпечною і небезпечною швидкістю різниця в часі становить приблизно 7-15 хв. Тобто, рухаючись повільніше, Ви можете витратити на дорогу на 15 хв більше часу, однак не будете наражати на небезпеку себе, своїх пасажирів, а також інших людей.

Правило № 3 «НІКОЛИ не довіряй поліції та іншим чиновникам». В абсолютній більшості випадків дорожні поліцейські штучно створюють умови, за яких виникають підстави для складання протоколів, призначення штрафів і т.д.

Я категорично переконаний, що дотримання цих простих правил здатне на 90 відсотків зменшити кількість проблем, які виникають у водіїв.

Уявіть якщо би всі водії спокійно їздили, не показували всю потужність свого двигуна, поважали інших учасників дорожнього руху. В Україні це неможливо уявити, та якщо після прочитання моєї книги хоча б одному водієві допоможуть мої поради, я буду радий, що моя праця не даремна.

А мені не потрібно уявляти дотримання водіями Правил дорожнього руху. Я бачив таке в місті Прага Чеської Республіки. На жаль, і там бувають серйозні ДТП, однак милує око дорога, на якій автомобілі по місту рухаються досить повільно, зупиняються на світлофорах навіть якщо вже ніч і поряд ні душі. Там водії поважають пішоходів, а пішоходи - водіїв. Просто неймовірно)).

Кілька слів до пішоходів, велосипедистів, фірманів і трактористів

Шановні, Ви також є учасниками дорожнього руху і дорожні знаки, розмітки, світлофори також Вас стосуються. Поважайте водіїв. Зрозумійте, що водії – не трансформери і не термінатори, які можуть бачити в темряві за 5 кілометрів, вмиль зупинитися, зреагувати чи злітати догори. Ваша безпека в першу чергу залежить від Вас. Хіба важко під час вечірньої прогулянки взяти з собою ліхтар або хоч якийсь світловідбиваючий значок? Так, я згідний, що в межах населеного пункту водії повинні їхати зі швидкістю 50 км/год. Але в Україні багато швидкісних трас проходять через населені пункти і якщо на кожній ділянці суворо дотримуватися правил, то з Києва до Львова доведеться їхати зо 2-3 доби. Та якщо Ви маєте світловідбиваючі предмети, то будь-який водій побачить Вас на відстані 800-1000 метрів і, завдяки цьому, підвищить свою увагу на дорозі.

Фірмани і трактористи – це взагалі окрема тема. Вони, на жаль, також майже не навчені на світловідбиваючі предмети. У даному випадку не так шкода того фірмана, як кобили або коня:). Адже безневинні тварини не можуть про себе подбати самі, а повністю довіряють своєму господарю. Тож, виправдайте цю довіру, подбайте про безпеку свою і своєї тварини, яка допомагає Вам заробляти на хліб.

Як водієві майже гарантовано уникнути штрафу без допомоги адвоката?

Якщо Вас зупиняє поліцейський і звинувачує у порушенні Правил дорожнього руху (перевищення швидкості, порушення правил паркування, порушення правил обгону і т.д.), зверніться до нього із такими словами: *«Вибачте, я не порушував Правил дорожнього руху. Прошу надати мені докази порушення мною Правил. Також, я заявляю клопотання про відкладення розгляду справи про адміністративне правопорушення відносно мене для надання мені можливості скористатися правовою допомогою адвоката. Прошу також розглядати справу у відділі поліції за моїм місцем проживання»*. Запам'ятайте або запишіть цю фразу і сховайте записку собі у бардачок.

Згадайте, що Ваше спілкування з поліцейським записується на нагрудну відеокамеру. Тому, вищезазначені слова майже 100% змусять горе-поліцейських відмовитися від ідеї складати на Вас будь-які матеріали. Адже, якщо вони все ж щось складуть на Вас, то це буде порушенням Вашого конституційного права на захист і Ви будете мати повне право скаржитися на них у найвищій інстанції. І в більшості випадків виграєте справу.

Тільки дуже прошу не зловживати моїми порадами і використовувати їх лише тоді, коли Ви дійсно нічого не порушували, а поліцейські на Вас намагаються зробити «показник».

Не варто просити поліцейських на перший раз пробачити, вибачатися перед ними або пропонувати їм хабар. Пам'ятайте про ту ж таки нагрудну камеру, яка записує всі Ваші нісенітниці та незаконні дії.

Стаття 130 – нетверезе водіння. Що робити?

Якщо на Вас склали протокол за ст. 130 Кодексу України про адміністративне правопорушення, то прочитання даної книги Вам не допоможе, краще звертайтеся негайно до адвоката, який по можливості вирішить Вашу проблему.

Кожна подібна справа є досить специфічною і немає універсальних порад, які можуть гарантовано допомогти Вам уникнути штрафу і позбавлення водійських прав. Тому, нижче я напишу як по можливості уникнути складання відносно Вас протоколу про адміністративне правопорушення за вищезгаданою

статтею. Якщо навіть не вдасться уникнути складання протоколу, то все одно мої поради спростять Ваш захист у суді.

Як без адвоката уникнути складання протоколу за ст. 130?

Прочитайте ще раз Правило № 3 на початку цього розділу. Саме недотримання цього простого правила є причиною складання 80-90 % (!!!) протоколів за ст. 130.

Також, щоб на Вас не склали протокол – не вживайте алкоголь якщо Ви за кермом! Просто візьміть собі за правило, не випивати навіть якщо Вам додому 100 метрів їхати, навіть якщо Ви знаходитесь в глухому селі, навіть якщо у Вас є хороші зв'язки в поліції. Просто – не пийте!

Пам'ятайте, що відповідальність за ст. 130 настає не тільки за керування автомобілем у стані сп'яніння, але й за відмову від проходження огляду на стан сп'яніння. Іншими словами, навіть якщо Ви тверезі, але з будь-яких причин відмовляєтесь від проходження огляду на стан сп'яніння – Ви все одно порушуєте статтю 130 і як наслідок будете мати покарання у вигляді немалого штрафу і позбавлення водійських прав на 1 рік. А далі найцікавіше. Після проходження одного року Вам водійські права автоматично не повертаються, а Ви повинні повторно пройти водійські екзамени. А хто «купував» права, той буде повторно «викупувати» свої ж права.

Тому, якщо Вас зупинили поліцейські і вимагають дихати в «Драгер», то ви маєте виконати їхні вимоги, не залежно від того мають вони рацію чи ні, випивали Ви алкоголь чи ні. Судді, на жаль, нечасто вникають у суть справи та не з'ясовують чи мали поліцейські підстави вимагати від Вас дихати в «Драгер» чи ні.

Так само Ви на вимогу поліцейського повинні обов'язково поїхати у найближчий медичний заклад для проходження огляду на стан сп'яніння. **ОБОВ'ЯЗКОВО** проходите огляд на стан сп'яніння (і на місці зупинки, і в лікувальному закладі).

Після цих процедур Ви будете мати достатньо часу для написання скарг на поліцейських на їхні незаконні дії. Але спочатку Ви маєте виконати їхні вимоги!

Не підписуйте ніяких документів. Ні за яких обставин не підписуйте протокол та інші документи (акти огляду, направлення і т.д.). Якщо все ж бажаєте щось написати, максимум, що варто написати – це коротке пояснення в самому протоколі: *«Із протоколом не погоджуюся, алкоголь не вживав, від проходження експертизи не відмовляюся, буду оскаржувати дії поліцейських у суді»*.

Які пояснення не варто писати? -

- *Я пив безалкогольне пиво;*
- *Я пив ще зранку і лише 50 грам горілки;*
- *Я пив учора;*
- *Я тільки завів машину і нікуди не збирався їхати;*
- *Я більше так не буду;*
- *Я лиш трохи випив, але їхав з дуже низькою швидкістю;*
- *Я не хочу їхати в лікарню на експертизу, бо дуже спішу;*
- *Я не хочу їхати в лікарню, оскільки не вживав алкоголю;*
- *Я не хочу їхати в лікарню, бо вважаю, що поліцейські вчиняють незаконні дії і т.д.*

Можливо такі пояснення будуть видаватися Вам досить дивними і навіть кумедними, але кожне з них було у практиці моїй та інших моїх колег.

Як найчастіше поліцейські обманюють водіїв?

- *У нас відпрацювання ми мусимо скласти протокол, але не будемо його пускати в дію;*
- *Напишіть пояснення так як ми Вам радимо і це допоможе уникнути відповідальності;*
- *Ви нам підпишіть протокол, а ми його не будемо надсилати до суду. А замість цього напишемо Вам невелике порушення (неприспечений ремінь безпеки, відсутність шолому безпеки тощо) і Ви просто заплатите невеликий штраф;*
- *Напишіть, що Ви відмовляєтеся від експертизи, бо наш «Драгер» в іншому патрульному автомобілі і довго доведеться чекати;*
- *Давайте ми сьогодні все оформимо, а завтра Ви зайдете до нас і зможете все залагодити;*

- *Підпишіть протокол, бо в іншому випадку ми заберемо Ваш автомобіль на арештмайданчик;*
- *Ми на камеру не будемо знімати, але признайтеся по правді, що Ви пили горілку;*
- *Ви не маєте права писати свій варіант пояснення, тому пишіть так як ми Вам кажемо;*
- *Я добре знайомий з твоїм вуйком (братом, кумом, сватом і т.д.), хіба ж я буду тебе дурити?*

Ці фрази також не вигадані мною. Їх вигадали поліцейські і вже протягом тривалого часу успішно застосовують на практиці. Іноді водії пишуть самі на себе такі абсурдні пояснення і вчиняють такі необдумані дії, що мені здається ніби поліцейські застосовують якусь чорну магію у своїй роботі. Іншого пояснення причин, з яких водії постійно спіймаються «на гачок» у поліцейських, я не маю.

Ще кілька порад таксистам як уникнути штрафу 17 тисяч гривень

Не секрет, що більшість таксистів не мають жодних ліцензій та офіційних документів на свою нелегку діяльність. Процедура отримання ліцензій досить складна і витратна, а заробітки в таксистів не такі високі.

Цим користуються чиновники із Укртрансбезпеки і вишукують таксистів, щоб заробити собі показники по службі.

Тому, якщо Вас зупинили співробітники Укртрансбезпеки, то в жодному разі не говоріть, а тим паче не пишіть пояснень, що Ви працюєте в таксі або здійснюєте пасажирські перевезення. Також, бажано, щоб Ваша фішка таксі легко знімалася з даху автомобіля. В такому разі Ви зможете швидко відреагувати якщо Вам «шиють» надання послуг таксі без ліцензії. Також, ні в якому разі не використовуйте фішку із квадратиками (таку, яка зображена в Правилах дорожнього руху). Якщо фішка буде іншого кольору і без квадратиків, то Ви можете навіть стверджувати, що це не знак «Таксі», а звичайна прикраса до автомобіля.

Ось це єдині поради, які можу дати таксистам. Якщо таксі для Вас є тимчасовою і непостійною зайнятістю, то Вам ці поради стануть у пригоді. Проте, якщо Ви маєте постійний дохід від надання послуг таксі або співпрацюєте

із диспетчерськими службами таксі, то все ж рекомендую належно оформити всі документи і спокійно працювати. Власники служб таксі переконують, що мають хороші зв'язки в поліції і зможуть врегулювати будь-який штраф. Проте, я жодного разу не чув, щоб такі «зв'язки» дійсно допомагали.

Наостанок скажу такий підсумок. Написані мною поради дійсно зможуть зменшити на 90% всі проблеми водіїв. Але ще залишається ризику 10 %. Що робити з ними?

Так от, якщо Ви правильно будете спілкуватися з поліцейськими, напишете грамотні пояснення або не напишете їх взагалі, то навіть якщо на Вас все ж складуть якісь матеріали про порушення, Вашому адвокату буде значно легше допомогти Вам скасувати всі штрафи і протоколи.

Легких Вам доріг!

ПІСЛЯМОВА

Я давно хотів спробувати себе в якості автора книги. Я навіть мав мрію в житті – написати книгу. Планувалося це написання після досягнення пенсійного віку. Я повинен був мати багато часу, лежати на березі моря і займатися творчістю...

Але адвокатська практика значно пришвидшила реалізацію моїх планів і мрій. Я проаналізував, що більшість проблем у людей виникають через незнання елементарних речей. Думаю, що люди хоч трохи повинні знати свої права і навіть на примітивному рівні вміти їх відстоювати. Це треба знати так само як і те, що не можна сунути виделку в розетку. А більш складні життєві ситуації допоможуть Вам вирішити професійні адвокати.

Є у планах написати більш розширений варіант книжки, де будуть детально описані юридичні механізми вирішення тих чи інших питань, буде надано багато зразків типових юридичних документів, які люди самостійно зможуть скласти, підкладаючи у потрібних місцях свої дані. Це мала би бути своєрідна «Книга юридичних рецептів», яка буде допомагати людям у найбільш поширених життєвих ситуаціях.

Проте, написання другої книги під питанням. Чому? Та тому, що я в книзі, як і в своїй адвокатській практиці, не хочу, щоб моє бажання допомогти людям було більшим, ніж бажання людей допомогти самим собі.

А тому, мені будуть цікаві Ваші відгуки про мою книгу. Чи взагалі вона Вам була цікава та корисна? Чи все зрозуміло пояснюється? Чи були у Вас такі ситуації, про які я писав? Чи допомогла Вам у житті хоч одна моя рекомендація? Чи була б раніше Ваша поведінка іншою, якби Ви мали ті знання, які отримали від прочитання даної книги?

Пишіть свої коментарі, рекомендації та зауваження на особистий email Atamanyuk.nsp@gmail.com або на email сайту samsobiadvokat.com@gmail.com, а також залишайте відгуки на сайті <https://samsobiadvokat.com/napysaty-vidguk/>.

